

तन्ममभ्रातृभृत्यादिसर्वनास्तीतिचनिश्चित्य तूष्णीमासीत् ॥ १८ ॥ इति० वा० उ० पंचोत्तरशततमःसर्गः ॥ १०५ ॥ ॥ ७ ॥ अथलक्ष्मणविसर्जनं ॥ अवाङ्मुख
मिति ॥ आपुनं राहुग्रस्तं ॥ दृष्टः सुमंत्रवाक्यतः पूर्वमेवरामकर्तव्यस्वपरित्यागस्यावगतत्वाद्विषादरहितइत्यर्थः ॥ १ ॥ तदेवाह ॥ पूर्वेति ॥ पूर्वनिर्माणेन प्राग्भवीयकर्मणा बद्धा
कल्पिता ॥ ईदृशी संयोगाविप्रयोगांतामरणांतंचजीवितमित्युपदिष्टन्यायवतीत्यर्थः ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ प्रचलितेंद्रियः त्यक्तावाङ्मुखमौनतया प्रवृत्तवाग्व्यापारः ॥ ५ ॥ ६ ॥ समासत

नैतदस्तीतिनिश्चित्यतूष्णीमासीन्महायशः ॥ १८ ॥ इत्यर्पे० वा० उ० पंचोत्तरशततमःसर्गः ॥ १०५ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

अवाङ्मुखमथोदीनं दृष्ट्वासोममिवापुनं ॥ राघवं लक्ष्मणोवाक्यं दृष्टो मधुरमब्रवीत् ॥ १ ॥ न संतापं महाबाहो मदर्थं कर्तुमर्हसि ॥ पूर्व
निर्माणबद्धाहिकालस्य गतिरीदृशी ॥ २ ॥ जहि मांसौम्यविस्त्रब्धं प्रतिज्ञां परिपालय ॥ हीनप्रतिज्ञाः काकुत्स्थप्रयांति नरकं नराः ॥ ३ ॥
यदि प्रीतिर्महाराज यद्यनुग्राह्यतामयि ॥ जहि मां निर्विशंकस्त्वं धर्मं वर्धय राघव ॥ ४ ॥ लक्ष्मणेन तयोक्तस्तुरामः प्रचलितेंद्रियः ॥ मंत्रि
णः समुपानीय तथैव च पुरोधसः ॥ ५ ॥ अब्रवीच्च तदा वृत्तं तेषां मध्ये सराघवः ॥ दुर्वासो भिगमंचैव प्रतिज्ञां तापसस्य च ॥ ६ ॥ तच्छ्रुत्वा
मंत्रिणः सर्वे सोपाध्यायाः समासत ॥ वसिष्ठस्तु महातेजावाक्यमेतदुवाच ह ॥ ७ ॥ दृष्टमेतन्महाबाहो क्षयं तेरोमहर्षणं ॥ लक्ष्मणेन वि
योगश्च तवराममहायशः ॥ ८ ॥ त्यजैनं बलवान्कालो मां प्रतिज्ञां वृथा कृथाः ॥ प्रतिज्ञायां हि नष्टायां धर्मो हिविलयं व्रजेत् ॥ ९ ॥ ततो ध
र्मो विनष्टे तु त्रैलोक्यं सचराचरं ॥ स देवर्षिगणं सर्वं विनश्येत्तु न संशयः ॥ १० ॥ सत्त्वं पुरुषशार्दूल त्रैलोक्यस्याभिपालनात् ॥ लक्ष्मणेन
विना चाद्यजगत्स्वस्थं कुरुष्व ह ॥ ११ ॥ तेषां तत्समवेतानां वाक्यं धर्मार्थसंहितं ॥ श्रुत्वा परिषदो मध्ये रामो लक्ष्मणमब्रवीत् ॥ १२ ॥

तूष्णीं स्थिताः ॥ ७ ॥ दृष्टमेतत् क्षयं क्षय एष दृष्टः ॥ मया तपोबलेनेति शेषः ॥ मां दृष्टुमागतेन त्वत्पित्रा पृष्टस्य मदाश्रमस्थदुर्वाससो मुखेति ॥ ८ ॥ त्यजेत्यादिना प्रतिज्ञापालनं
धर्मः क्षत्रियस्य विशेषत इति सूचितं ॥ ९ ॥ १० ॥ अभिपालनादभिरक्षणसिद्धिहेतोः लक्ष्मणेन विना चाद्य लक्ष्मणत्यागपूर्वकमद्यावस्थानेनेत्यर्थः ॥ ११ ॥ १२ ॥